ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲐ

ხუთშაბათი, 30 ნოემბერი 1917 წ.

ᲠᲔᲠᲘᲚᲘᲜᲘ

ფასი 15 კაპ.

გაზეთი დგება: ერთი თვით 3 მან. 35 კაპ., ცალკე ნომერი ყველგან 15 კ. საზღვარ-გარეთ ორჯერ მეტი. განცხადების ფასი, როგორც პირველ გვერდზე, ისე შეორეზე, 1 სტრიქონი—50 კაპ. საგანგებო განცხადება ჩვეულებრივი ზომის 8 ს. სიჭარბე განცხადება უნდა მოტანილ იქნას არა უგვიანეს დილის 11 სა. საათისა. ხელმოუწერელი წერილები არ იბეჭდება. დაბეჭდილ საგაზეთო მასალას რედაქცია არ ინახავს, ავტორებს უკან ვერ დაუბრუნებს და ასევე შესაძლებ არც მიწერ-მოწერას კისრულობს.

ხელის მოწერილებმა [illegible] სით, უნდა გამოგზავნილ[illegible] Тифлисъ почтов. ящ. 199. Редакц[illegible] რესით გამოგზავნილ[illegible] ველს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქციაში მისაღები მოლაპარაკები ხდება 10—12 საათამდე. რედაქციისა და კანტორის ადრესი: თბილისი, გოლოვინის პრ[illegible] № 12. Тифлисъ Головинскій проспектъ № 12).

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 16—62.

№ 209 209 ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ ᲐᲛᲘᲔᲠ-ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲘᲡ ᲡᲝᲪᲘᲐᲚᲓᲔᲛᲝᲙᲠᲐᲢᲘᲣᲚ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲝᲠᲒᲐᲜᲘᲖᲐᲪᲘᲔᲑᲘᲡᲐ. № 209

ღრმად დაწუხრებულნი ვ�ვაცხადებთ, ღვდა ნინა, ძმები ილია ლ. ზიდუა ლ. ლია ნატალია მახარაძენი ფლრწესი მწუხარებით ეუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს ძვირფასი მე 8 კლასის მოწაფის

მარია იაგორის ასული მახარაძის

ტრადიციულად გარდაცვალებას. ცხედარს გამოიტანენ ქვაშვეთის ეკლესიიდან 30 ნოემბერს, შუადღის 12 საათზე, წასვენებენ ხიდეფურნე. დაკრძალვა მოხდება სურიაში 1 დეკემბერს.

ქალ. თბილისის მცხოვრებთ

რკინის-გზის ტრანსპორტის მოშლის გამო, რომელიც გამოწვეულია ჩრდილოეთ კავკასიაში მოსმენილ აჯანყებათ, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებმა სურსათის ფრიზე მიღების იმედი დაკარგა—ამიტომ იძულებული ხდება შემონახულ სურსათის ხარჯვის ეკონომია მაქსიმუმამდი ეიყვანოს.

ყოველ წაშია მოსალოდნელი ამიერ კავკასიის მოწყვეტა ჩრდილო კავკასიისაგან, რომელიც ჩვენი ერთად ერთი მარჩენალი მხარეა.

მიღებულია ყოველივე ენერგიული ზომები მცხოვრებთა სურსათით უზრუნველ საყოფად, მაგრამ ჯერ-ჯერობით სასურსათო ორგანიზაციები იძულებული ხდება შემონახული ფქვილის ხარჯვა მინიმუმამდის შეამციროს, რომ ამით გადალახოს ეს ძმიმე კრიზისი.

ქალაქის საბჭოსა და სასურსათო ორგანიზაციების თანახმათ 29 ნოემბრიდან მდგომარეობის გაუჯობესებამდი, მცხოვრებნი მიეცემათ ღღეში თვითეულ ხულუნამი მერეული ერთეული ბური და ერთი მეოთხედი ერთეული სუხარი (სუხარი ღირს 32 კაპ. ერთეული).

ᲛᲝᲛᲐᲚᲐᲯᲔᲕᲜᲘ!

ქალაქის საბჭო და სასურსათო ორგანიზაციები მოიწოდებს თქვენ, რომ დაშვიდებით შეხვდეთ ამ ახალ და ძმიმე გაჭირვებას და ამით ღირსეულად შეასრულოთ მოქალაქის რევოლუციონური მოვალეობა.

ქალაქის საბჭო და სასურსათო საბჭო.

განათლების სამინისტროს ნებართვით გაიხსნა

ᲡᲐᲑᲣᲥᲚᲐᲚᲢᲠᲝ ᲙᲣᲠᲡᲔᲑᲘ

(ბუღალტერ-სტენოგრაფისტის)

ორივე სქესისათვის. სწავლა გრძელდება 3—4 თვე. ფასი შეღავათიანი. პირობის გაგება ყოველ დღე ღილის 11-დან 2 საათ. და საღამოთი 4-დან 6 საათ. ადრესი: თბილისი, ლუშეთის ქუჩა, სახ. № 9. (წყნეთის ქ. ახლოს, 1-ელი სამალიციო ნაწილი). 1—1

სუთშაბათს, 30 ამა ნოემბერს, საღამოს 7 საათზე,

ქართულ გიმნაზიის შენობაში დანიშნულია თბილისის გუბერნიის ლიბერალ მოწაფეთა დამხმარე საზოგადოების

ᲡᲐᲒᲐᲜᲒᲔᲑᲝ ᲙᲠᲔᲙᲘᲡ

გაკეთება.

განსახილველია საზოგადოების წესდების ზოგიერთი მუხლების შეცვლა. კრება კანონიერი იქნება რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს. 1—1

ᲐᲮᲐᲚ ᲡᲠᲣᲚ-ᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲐᲜ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲐᲨᲘ

ორთავე სქესის უმაწვილთათვის

სწავლა ჯერ დაწყო. მიღება გრძელდება უფროსებისთვის, მიღებულების ნიადაგზე 20 და 21 დეკემბერს პირველ კლასში და მოსაამზადებელ განყოფილებებში მისაღებად, მამდენათ მათი ლოდნისა, ნიჭისა, შრომის მოყვარეობისა და უნარისა. იანვარში მიღებას მეორეული კი ექნებათ გამოცდა დეკემბერში 22 და 23, იანვარში 5 და 8.

მისამართი: ვერის უფროსი პირველ-დაწყებ. სასწავლებელი, არაგვის ქ., სამონოეის სახლი № 2.

15—10 დამფუძნებელი ხ. და თ. გრიაზნოვები.

ᲙᲒᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲥᲘᲛᲝ

და ლაბორატორია ხელოვნური კბილებისა

დაარსებული

Გ. ᲖᲐᲘᲙᲘᲜᲐ-ᲨᲘᲜᲙᲐᲠᲔᲕᲘᲡ

ბიერ, თბილისი, მიხეილის პრ. ს. № 76.

ავათმყოფები მიიღება განუწყვეტლივ

დღისით და ღამით.

ᲦᲐᲛᲘᲗ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲕᲐᲡ ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲐᲡ.

ᲥᲘᲠᲘ Გ. Მ. ᲨᲣᲜᲯᲐᲫᲔ

ტომსკის უნივერსიტეტის ყველრიულ კლინიკის ორდინატორად ნამყოფი იღებს ავადმყოფებს კანისა და ვენერიულის სნეულებით ყოველ დღე 8—5 სა. საათამდე, ვარანცოვის ძველის პირდაპირ, რიაზანოვის ქუჩა, № 19.

ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ

Გ. ᲓᲝᲜᲔᲮᲘᲜᲘ

ყოფილ-ასისტენტი პარიზის მთავარ კლინიკისა იღებს

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ ᲥᲐᲠᲘᲜᲘᲚᲐᲕᲘᲗ ᲐᲕᲐᲓᲛᲧᲝᲤᲗᲐᲡ.

დილის 10—12 და საღამოს 4—7 საათამდე. მისამართი: ბარიშნიკოვის ქუჩა, № 76, (ბაკინის კბილის საექიმო).

ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ

Დ. Ი. ᲥᲝᲠᲓᲐᲜᲘᲐ

იღებს ავათმყოფებს შინაგან და ვენერიულ ავათმყოფობით, სიფილისი და მისი შედეგები სასულ-ნაკლებობა, ქრონიკული მალარია და ქრონიკული ტრიპერი. საღამოს 5—7 საათამდე გარდა კვირისა. გორის ქ. № 6 (ლილუბე).

ᲑᲘᲣᲠᲝ

მეოთხე რაიონულ კალეჯიების რ. ს.-დ. ს. პ. მოთავსებულია № 6 სავაჭრო გიმნაზიაში (ულელნის ქ. № 3) აქ შეიძლება გამოწერა გაზეთებისა: „ერთობა“, „ბორბა“ და „ფეიერი“. იყიდება სხვა და სხვა ბროშურები. მიღება ღია ყოველ-ღღე: 4-დან 8 ს.-დე.

ᲥᲘᲠᲘ Გ. Მ. ᲨᲣᲜᲯᲐᲫᲔ

იღებს საფოსტაპრო ავათმყოფებს საღამოს 5—6 საათამდე კვირა ღღის გარდა. მისამართი: ლიფარტოვის ბაღი № 67; ოფიციალურად ეკონომიური ს. ს. შენობის პირდაპირ, სახ. ფეიზიანოვი. ტელეფონი № 5—77.

ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲬᲘᲜᲐᲕᲘ

ᲕᲚ. Ი. ᲗᲐᲕᲐᲠᲗᲥᲘᲚᲐᲫᲔ

ღებულობს ავადმყოფებს ყოველ-ღღე საღამოს 4—6 საათამდე. ყველაფერის ანალიზი, კანს ბალზე წაღების შეშაბუნება, მასალა ტ. ულეგტრიზაცია. ტაბინიკური ქუჩა, № 4

ᲥᲘᲠᲘ Კ. Ი. ᲒᲕᲐᲠᲯᲐᲚᲐᲫᲔ

შინაგან და ბავშვთა სნეულებანი

ავათმყოფებს მიიღებს ყოველ-ღღე საღამოს 5—6 ს., კვირა ღღის გარდა.

ქსენოფონტის ქუჩა, № 4, სასტუმრო ვეტერანის გვერდით. ტელეფ. 15—00.

ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ

ᲐᲜᲢᲘᲝᲮᲘ

შინაგანი ავათმყოფობანი და ავათმყოფობანი ყურისა, ყელისა, ცხვირისა და თვალისა. მიიღება ყოველ-ღღე გარდა უქმეებისა, ღილის 10—12 საათამდე და საღამოს 5—7 საათამდე. შაბათობით უფასოთ, ბებუთოვის ქ. 26.

ᲒᲐᲚᲮᲣᲚᲘᲡᲘᲡ ᲒᲜᲔᲚᲘ ᲡᲐᲥᲛᲘᲐᲜᲝᲑᲐ

ადგილობრივი ბალშევიკები ადრე ხუმრობენ. ისინი ყოველი ძალღონით ეცდილობენ აიხსნიონ ბნელი, შეუგნებელი მასა ადგილობრივ რევოლუციონერი ორგანოების წინააღმდეგ. მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოთა ადმასრულებელმა კომიტეტმა ქალაქში საბჭოდრო წესები გამოაცხადა. ეს მიმართულია იმ ბნელი ელემენტების წინააღმდეგ, რომელნიც გამოსვლას აწყობენ, რასაც ფიქველია ერთვნული შეხლა-შემოხლა მოყვება. ცხადია არც ერთ რევოლიუციონერს არ შეეძლება ასეთ პირობებში საბჭოდრო წესების წინააღმდეგ ხმის ამოღება. მარა ბალშევიკებს რევოლიუციის ინტერესებში ფეხებზე ჰკიდია. მათი მიზანია წყლის ამღვრევა, ბნელი ელემენტების დარეზმვა და ამ გზით ადგილობრივ რევოლიუციონურ დაწესებულებათა დამსობა. და აი ისინი ღღეს თბილისის მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს წინააღმდეგ ალაპარაკებენ. სიტყვით საბჭოთა მთავრობას იცავენ, ხოლო საქმით ადგილობრივ რევოლიუციონურ ორგანოს ძირს უთხრიან. რომ საერთოთ არევ-დარევა გამოიწვიონ, ბალშევიკები აშკარა პროვოკაციას მიმართავენ. აი რას სწერს მათი ორგანო „ეკონომიკა რაბოჩი“: „მუშათა წოდელი გვარდია და ქართული პოლკის ჯარისკაცები სასახლეს უჩინარი მტრისაგან იცავენ... ხომეინთა პოლკი დამანაგებულია სასახლის წინ“. გამოდის, თითქოს ადმასრულებელ კომიტეტს ადგილობრივი, ქართველი და სომები ჯარისკაცები იცავენ. ამ გზით ბალშევიკები ცდილობენ რუს ჯარისკაცებს ამხეკრებას და ჩვენში ეროვნული მრძოლის გაჩაღებას. მეორეს ასეთია პროვოკატორთა გზა. ასე იქცევიან ბალშევიკები ამ დროს, როცა მათ კარგათ იცან, რომ ხალხსა ხელეს, ადგილობრივ ქალაქში წესრიგს ქართველ-სომეხთა გვერდით რუსი ჯარისკაცებიც იცავენ. მარა პროვოკატორებს საჭიროდეს რას დაგიდგენენ! მათი მიზანია ქალაქს ორივე-დარეზა და ამ გზით ხაზეხური წესებს მოშლა და მათ ანარქიის გაბედვა, რაც მათ საშვალებას მისცეს ბნელი ელემენტები ამოძრავონ და მათ ადგილობრივ რევოლიუციონური ორგანოები დაანხონ.

სწორეთ ამით ახსნება ის გარემოება, რომ ბალშევიკები მშრომელ ხალხს მოუწოდებენ არ შეასრულონ ბრძანება ადმასრულებელი კომიტეტისა და ასე მისი საბჭოთ დასცენ და მათ ჩვენში რევოლიუციის ძალა-გაელენა გამოაცალონ.

რუსეთში ბალშევიკების ბატონობის ძარი ეთხრება, ლენინი და ტროცკი ხალხს ზავის ჩამოგდებას შეპირდნენ, ხოლო საქმით ომი დაჰვარეს ყველანაის იმპერიალისტთა წინაშე. ანა საეჭვოა, რომ ყველანაი ამ პირობებში არას შემოხვევაში არ დათანხმდება უნაქსოთ და უკონტრიბუციოთ ზავის ჩამოგდებაზე! ბალშევიკები დემოკრატიის თვალს ახვევას ცდილობენ!

ბალშევიკები ხალხს ბურსა და თავისუფლებას შეპირდნენ. საქმით კი მათ სასურსათო კრიზისის გამწვავება გამოიწვიეს. პეტროგრადს და მოსკოვს ფეჩელი დამშვა ეიდა, ნაცვლად თავისუფლებისა მათ თვითმმართველობა ალიდგინეს: სულ ერთიანად გაანადგურეს თავისუფალი პრესა, დახეხეს ყველა სოციალისტური გაზეთი და ქვეყანა ტეროორი და თვითნებობა გაბატონეს. ტეროორით ცდილობენ თავისი ბატონობის გახანგრძლივებას. ეს ალსასრულის მოახლოებას მოასწავებს.

ამას კარგათ აჩინებენ ადგილობრივი ბალშევიკებიც და აი ისინიც ჩქარობენ და ყოველი ძალღონით ცდილობენ აქაც ანარქიის გაძლიერებას და დემოკრატიის გაოიშვას. ამ მიზნით ისინი არაფერს ერიდებიან, აშკარა პროვოკაციას მიმართავენ და ხალხს ადგილობრივ რევოლიუციონურ ორგანოთა წინააღმდეგ ყოველნაირი ბრიყვებით ამხეკრებენ.

ბალშევიკები დემოკრატიას გამოეთიშენ და პროვოკატორთა ქსელში გაეხლართენ. რევოლიუციონური დემოკრატია ვალდებულია მათ ღირსეული პასუხი გასცეს და პროვოკატორთა თავისი კუნქული მიუჩინოს. აქ არავითარ დათმობას ადგილი არ უნდა ჰქონდეს. ამას მოითხოვს რევოლიუციის ინტერესები.

ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ ᲓᲐ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲡᲘᲜᲐᲛᲓᲕᲘᲚᲘ

ლენინის ანარქო-ბლანკისტურმა თეორიამ პრაქტიკამ რუსეთის ეკონომიურ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში დიდი არეულ-დარეული გამოიტანა და მთელი საზოგადოებრივი ცხოვრება ანარქიის ბურუსში გახვია. უპასუხისმგებელი ავანტიურისტმა ფეოდფეულის როლი ითამაშა და უნდა რუსეთის ისტორიულ მსვლელობას თავისებური ხასიათი მისცეს.

მისი ასეთი ანარქო-ბლანკისტური მოქმედება არ ახალია—ძველია. ამ 15 წლის წინათ ლენინი საქველნათ ალეგარდა, რომ მუშათა კლასი თავისი საკუთარ ძალღონით, სხვისა დაუხმარებლივ პროფესიონალურ კავშირებამდის მიდის და მის მოძრაობას ხმოლოდ ტრედიუნიონისტური ხასიათი ექნება. სოციალისტური მოთელ-ხმდგველობის შეუშეგება მუშათა კლასს თითონ არ შეუძლიან და მის ამ შემთხვევაში დიდ დახმარებას უწევს ბურჟუაზიული წრიდან გამოსული ინტელიგენცია, რომელიც ფილოსოფიურ, ისტორიულ და ეკონომიური ცოდნით არის აღეურვილი და ესენი ამუშავებენ მუშათა კლასის სოციალიზმის სწავლა-შეხედულებას.

ლენინმა ამ მარქსისტული ლიტერატურა დაამოწმა და სხვათა შორის იგი თითქოს კარლ კაუცკის შეხედულებასაც კი ეწყარებოდა.

თუმცა ლენინსა და კაუცკის შორის დასახელებულ საკითხის გარკვევაში დიდი განსხვავებაა და უკანასკნელის აზრი არსებითად განსხვავდება პირველისაგან. კაუცკი ხაზგასმულათ ადნიშნავს, რომ მუშათა კლასს, მართალია, არ შეუძლიან დასრულებულ და დამთავრებულ სოციალისტური თეორია, ვინაიდან ამ ეზათ მეცნიერება გაბატონებული კლასების პროფესორ-მონოპოლიას შეადგენს, ამიტომ, კაუცკის აზრით, პროლეტარიატის სოციალიზმს ბურჟუაზიული ცოდნით აღეურვილი მოაზროვნენი იმუშავებენ ხმოლოდ ამ აუცილებელ პირობით, რომ ეს მეცნიერები პროლეტარიატს თვალსაზრისს აზარებენ და პროლეტარიატს თვალსაზრისით პროლეტარიატის მსოფლმხედველობის. აშკარა კაუცკის აზრი, იგი ამტკიცებს, რომ ბურჟუაზიული წრიდან გამოსული თითო-ოროლა ინტელიგენტები, ანუ, როგორც ბებელი ამბობდა, „თეორიანი ყვავები“ მუშათა პრაქტიკულ შეხედულებას, პრაქტიკულ გამოცდილებას გამარტულ, დარეულებულ ფეოდალისა და სისტემის ხასიათის აძლევენ.

ლენინს კი სხვაგვარი შეხედულება უმუშავდება. მისი აზრით, საზოგადოების მთელ ჯაუფს—ინტელიგენციას—მუშათა კლასი წმინდა პროფესიონალურ მოძრაობას უნდა მოაშორის, მას პოლიტიკური მიმდინარეობის სული ჩაბერის და იგი თავისებურათ აამოძრავოს. მისთვის მასა „ბრბოა“ და იგი კი „გმირია“. ლენინმა ასეთი შეხედულება პეტროგრადის გლეხთა უკანასკნელ ყრილობაზედაც გამოსთქვა და აღნიშნა, რომ შეგნებულმა სოციალისტურმა ჯაუფმა მასა უნდა გაეგულიერა. ობიექტიური და სუბიექტიური პირობები ხუთასი წლით დაადგენენს სოციალიზმს და ამიტომ ანგარიში არ უნდა გაუწიოთ მასას და იგი იძულებული გავხადოთ სოციალისტური რევოლიუციის ფარხულში ჩაგვიყენოთ.

ბალშევიკების ტაქტიკა ავანტიურისტი ლენინი თავის წიგნაკში „რა ვაკეთოთ“ პარტიისა და ინტელიგენციის მუშათა სტიქიურ მოძრაობის „ლოკომოტივად“ აღვიარებს და მას ამედი აქვს, რომ პროლეტარიატის სტიქიურ მოძრაობას სოციალიზმის განსახორციელებლათ გამოიყენებს.

ერთი სიტყვით, ლენინი კარგა ხანია სინდიკალისტებ-ანარქისტებს გზას დაადგა და მან ინტელიგენტების პატარა ჯაუფი ისტორიის ლოკომოტივებათ გამოაცხადა. იგი უფრო შორს წავიდა. მან უკვე საზღვარს გარეთვე შეიმუშავა დაზადებული-დასრულებული სოციალიზმის გეგმა, მოიტანა და ფლიდან რუსეთის დიდი რევოლიუციისა სოციალისტური რევოლიუციის განსორციელება დაიწყო. ლენინმა ამ გეგმის მიხედვით დემოგოგიური აგიტაცია დაიწყო და მოისურვა მასის თავისი გეგმის მიხედვით ამოძრავება.

რუსეთის სინამდვილემ მას ასეთ უტოპიურ აგიტაციას ერთგვარათ ხელი შეუწყო. ფართოთ მასა თავისი ეკონომიურ და პოლიტიკური შეგნებით დაბალ საფეხურზე იმყოფება; ობიექტიური და სუბიექტიური პირობები მეტისმეტათ განუვითარებელია, საერთოთ განვითარებულია სოციალისტური ინტელიგენტური წრეები, მოწინავე მეშვეები. ორივენი ალეურ-ვალენი ერიან დასავლეთ ევროპის სოციალისტური ცოდნა გამოცდილებით. სოციალიზმის საბოლოო მიზანი, საზოგადოების სოციალისტურათ გარდაქმნის საქმე გათვალისწინებული აქვს მხოლოდ მოწინავე სოციალისტურ ინტელიგენციასა და მოწინავე მეშვეს. მასა კი იბრძვის და მოძრაობს უახლოეს მიზნისათვის და მას სოციალ. თანასწორობაზე მეტათ ბუნდოვანი წარმოდგენა აქვს და უმთავრესათ გრძნობით ხელმძღვანელობს. როგორი წარმოდგენა უნდა ქონოდეს პეტროგრადისა და მოსკოვის ფართო მასას სოციალისტურ თანასწორობაზე, სოციალისტურ წყობილებაზე, როცა მოსკოვში წერა-კითხვის უცოდინართა რიცხვი 80 პროცენტს უდრის და უკანასკნელ სტატისტიკური ცნობით პეტროგრადში 850 ათას კაცმა წერა-კითხვა არ იცის.

ეს ასეთ მასის სტიქიურ მოძრაობით ლენინი და მისი ამყოლ-დამყოლნი ცდილობენ სოციალიზმის დამყარებას.

თავისთავად საგულისხმოა რუსეთის სინამდვილეში ლენინის დემოგოგიას ნიადაგი აქვს, ლენინის უტოპია რუსეთის ობიექტიურ და სუბიექტიურ პირობებში დროებით გასავალს პოულობს და იგი თავის გარშემო მასას აგროვებს. მაგრამ ეს მოძრაობა ხანგრძლივი არ არის. თვით საფრანგეთის სინდიკალისტები ფართოთ მასას იტაცებდენ, მაგრამ როგორც ეს ერ თან შედეგოვე სოციალ-დემოკრატიულმა მოძრაობამ ფეხი მოიკიდა, სინდიკალიზმი დასუსტდა და ავანტიურისტებს გასავალი მოესპოთ.

ლენინის უტოპიას მიზეზები ვაკეს, სწორი უმთავრი ანარქო-სინდიკალისტები მრავალი უტოპიურ დაპირებებით სხვადასხვა სახის წინასწარმეტყველებით რუსეთის ფართო მასას სამოთხეს პირდებიან და შეუგნებელ ნაწილებშიც ერთგვარი გასავალი აქვს.

როცა ლენინ-ტროცკის დემოგოგიას ეკითხებთ გვანსაზღვრავ მარქსის კამათი ეერმანიის წარად ბურჟუაზიულ ანარქისტ ვიტლინგთან, როცა პროლეტარიატის მაბოლოთ მიუთითა რუს ანეკიზე და ეუბნა: თქვენ შესაფერი როლი გეკუთვნოდათ ანეკიზის სამშობლოში—რუსეთში, აქ თქვენს წინასწარმეტყველებას ბევრი მიმდევარი ეყოლებოდენ. სამწუხაროთ, დღეს მარქსის შიერ ამ 70 წლის წინათ ნათქვამი სასურველი ითქმება ლენინზე და მის მიმდევრების შესახებ. ლენინის უტოპიას რუსეთის სინამდვილეში ერთგვარი ნიადაგი აქვს და ეს ლენინის პირად დარსებულ ანტ არ მ ეკუთვნება. მაგრამ მაგ ლენინის უტოპიის ნიადაგი გამოელეტა და შეეგნებული მუშათა სოციალდემოკრატიული პარტია გაძლიერდება.

ᲞᲠᲔᲡᲐ

ჩვენს მაბუალიშვილებს სიდერელი აუშალათ ერთგულმა ყრილობამ და ამ ყრილობის მიერ არჩეულ საბჭოს არსებობამ.

მათ დიდი სიმოგნეთ მისცეს ხმა ერთგულ ყრილობაზე სოციალდემოკრატიულ პროგრამის და ტაქტიკის საუძველზე აშენებულს რეზოლიუციებს. ღღეს კი გამომდგარან და მკითხველებს არწმუნებენ, „რომ ერთად-ერთი ხელმძღვანელი საქართველოს პოლიტიკურ-კულტურულ ცხოვრებისა (უნდა) იქნეს საქართველოს ადმასრულებელი კომიტეტი“. (იხ. „სახ. საქმე“ № 113, მოწინავე).

არ ვიცით, საიდან გაგიგეს „სახ. საქმის“ ჟურნალ ენენრლებმა, რომ ერთგულ საბჭოს მიერ არჩეული ადმასრულებელი კომიტეტი უნდა გახდეს საქართველოს პოლიტიკურ-კულტურულ ცხოვრებისა ერთად-ერთი ხელმძღვანელი?

გაზეთი „საქართველო“ (იხ. № 262—„ერთობა საქართველოში“) მსჯელობს ერობის ამ უფლებების შესახებ, რომელიც დაბეგრვას შეეხება. ის ერთობ ბრძნულად უპირდაპირებს ერთობანეთს „დემოკრატიულს“ და „რეალს“ პრინციპს. ის სწერს:

„რასაკვირველია, ეს პრინციპი (ე. ი. დაბეგრვის პრინციპი) აუცილებლათ მისაღებია დემოკრატიზმის და მოგლეველობის თვალსაზრისით, მაგრამ რეალ ცხოვრების თვალსაზრისით იგი სასიფთოა“.

ერთობ თავსატეხი იქნებოდა ამ ბრძნული დებულების გაგება და ისიც უსაბუთოდ, რადგან ვერ წარმოგვედგინა „რეალ“ და დემოკრატიზმის პრინციპების დაპირდაპირება, მაგრამ საქმე თურმე ეი რა ყოფილა.

„შესაძლებელია წვრილი საერობო ერთეულის ბეგარა დაიწვეს ისეთს დარგს, რომელიც სახელმწიფოებრივის მოსაზრებით ხასენებული დარგი სრულიადაც უნდა განთავისუფლებული იყვეს ბეგრისაგან როგორც ახლად შემოსული დარგი და დარსი წარმოებისა და მის

ᲑᲘᲣᲠᲝ

Გ. Ზ. ᲗᲣᲛᲐᲜᲝᲕᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲑᲘᲣᲠᲝ

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ, ᲐᲚᲐᲒᲝᲜᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ № 3

ᲛᲘᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡ ᲓᲦᲔ ᲓᲐ ᲦᲐᲛᲔ

განვითარებისა, რათა შემდეგში ხსენებული დარგი გახდეს უფრო მკვეთრი და ძლიერი შემოსავლიანი დარგი, როგორც ადგილობრივ ფისკისათვის, ისე მთელი სახელმწიფოს ფისკისათვის".

რაკი „რეალ" და დემოკრატიზმის პრინციპს შორის შეიძლება წინააღმდეგობა, მით უფრო ადვილია რასაკვირველია ერობის და მთელი სახელმწიფოს დაპირდაპირება. ხოლო „საქართველო" საფრთხეს იმაში ხედავს, რომ ერობამ შეიძლება დაბეგროს ისეთი დარგი, რომელსაც წაქეზება ესაჭიროება.

ამგვარად „საქართველო" გვპირდება მფარველობითი სისტემის შემოღებას და ზოგიერთ დარგის დასაჩუქრებას.

ბედნიერი ვართ: ამიერიდან ხუას იმაღლებს ჩვენებური ბეჩავი ბურჟუაზია! მაგრამ ბერეული და შაბათის არ იყვეს, წყალ ძნელ და რიულ პირობებში უხდება ხმის ამოღება ჩვენს „ერთგულ" ბურჟუაზიას. არა გვგონია მშრომელმა ხალხმა გაიზიაროს ჩვენებურ ბურჟუების ერთგული ჩმახვა.

ბალშევიკების „ბრძოლამ", (№ 45) „რეალიუციონური" ენერგია შედარებით გაანელებს, რაც ალბათ რომელიმე ახალი პოლკის მოსვლამდის გაგრძელდება. ისინი უბრალო კრიტიკით კმაყოფილდებიან, ჩვენს გაზეთს „კეთილების გაზეთი" დაარქვეს (იხ. „ბრძოლა" № 45). ეს მათი ბოლოა ჩვენ არ გვიკვირს, რადგან რიდის და რომელ ქვეყანაში იყო, რომ ბარესტებს ბურჟუებთან და ლიბერალებთან არ თეფიდენ ანარქისტები. მაგრამ გვიკვირს ის, რომ ბალშევიკების აზროვნებაშიც შეიანთა გონიერების შეტანა. ისინი სწერენ:

„კავკასიაში პროლეტარიატის პარტია—ბალშევიკები სუსტია, მაგრამ ღვთის მადლით, არც ბურჟუაზიის პარტია—კადეტები არიან ძლიერი".

ძველ რომაელების შეხედულებით შეშლილების აზროვნებაში დგება ხოლმე ზოგჯერ lucida intervalla--ნათელი წამი, ჩვენი ბალშევიკებისთვისაც წუთიერი გამოდგა ეს სიბნელე და ეი რას სწერს „ბრძოლა" ქვემოთ:

„კადეტები რუსეთში დამარცხდენ, ბალშევიკებმა კი გაიმარჯვეს. ადვილი შესაძლებელია, კავკასიაშიც ეს ამბავი მოხდეს, მერე და ცოდვა არ არიან კადეტები"?

რა ბოლს ეს თუ არა ბოდვა? რა შეაშია აქ კადეტების სიბრალული ბალშევიკების გამარჯვების გამო? როგორ დავიწყდა „ბრძოლას", რომ კავკასიაში მას საკმე აქვს შეხვედრა ბალშევიკების ძლიერ ორგანიზაციასთან? ეკი სამი სტრიქონით ზემოთ თითონ სწერს ამას.

ვისაც ლმერთი გიუწყრება, ჭკუას წაართმევს! „კავკაზსკი რაბოჩი"-ს ხელმძღვანელთ მართლა გაუწყრომიათ ღმერთი. მათ ვეღარ შეითმინეს და გუშინდელ ნომერში ისევ გამოდიან მოწოდებით, პირდაპირ ძალის მიმართ რჩევით არ დაემორჩილოს ის დემოკრატიულ ორგანიზაციებს:

„მასსა თითონ სწყვეტს, თუ რა უნდა აკეთოს მან და როდის და ვისზე ახმაროთ იარაღი".

როგორ მოგწონს, მკითხველო, ეს პირდაპირ მასისთვის მიმართული ორგანიზაციის წინააღმდეგ? ბალშევიკები იბრძვიან ორგანიზაციულ მოქმედების წინააღმდეგ, ორგანიზაციულთ შეკავშირებული ძალა ლირსულთ დაფასებს ძალა შავებელ მოღვაწეობას!

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘ

ქალაქთა წარმომადგენლების ყრილობა. დღეს თფილისში გაიხსნება კავკასიის ქალაქთა წარმომადგენლების მე 6 ყრილობა. ყრილობის განხილული წესრიგი ასეთია: 1) ძიერ კავკასიის (კავკასიის) საოლქო ორგანიზაციის დებულება; 2) ქალაქების ფინანსები; 3) ქალაქებისთვის სუსტის საქმის მოწყობა და სრულიად რუსეთის ქალაქთა საზოგადო ბანკ; 4) ქალაქები, როგორც ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები; 5) რაიონული საბჭოები; 6) სასურსათო საკითხი; 7) ბიბის საკითხი და ქალაქების ბრძოლა ბოლიტიკ; 8) ეუბათა საკითხი და საზოგადო საბუმათა მოწყობა; 9) სახალხო განათლება, 10) ქალაქთა სახიტარული მდგომარეობა და საეკონომო დაბმარეების მოწყობა; 11) საზოგადოებრივ ზრუნველობის საკითხები; 12) ქალაქის წარმოებათა მუნიციპალიზაცია; 13) ქალაქის სტატისტიკ; 14) კავკასიის მთავარ კომიტეტის ანგარიში; 15) ფონტის საკითხები; 16) კონტროლის მოწყობა ქალაქის თვითმართველობასთან; 17) საოლქო კომიტეტის წევრთა არჩევნები; 18) საოლქოსი კომისიის წევრთა არჩევნები; 19 ქალაქთა მოხაწილეობა დემობილიზაციის საქმეში.

საოზგანიზაციო ბიუროს დასაბამდა საზოგადო საბუმავეთა მოწყობის შესახებ საანგარიშო ფურცლები, რომელშიც ალნიშნულია შემდეგი კითხვები: 1) რიგი აშენებას საჭიროებს თქვენი ქალაქ? 2) ალნიშნეთ სუსტის როდენობა, რომელ; საჭიროა მუშაობის საწარმოებლათ; 3) ალნიშნეთ ამ მუშაობის ხელოფის შემოსავალი ქალაქისთვის; 4) რამდენი ეუბა იქნება საჭირო ამ ეუბათისთვის; 5) შეუძლია თუ არა ქალაქ უბარუნველჰყოს ეუბები სესურსათით; 6) რამდენია ამ ეუბათ უეუბეები ქალაქში.

ხარხეთ.ხაკითხის გარშემო. საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტმა გაიმართა ცალკე კომისია, რომელიც უბალძლეველეს სასურსათო საქმეს ქალაქს თვითმართველობის ხელში გადასვლას.

გაჭედან ატყობინებენ, რომ იქ შეტაკება მომხდარა „დიკაია" დივიზიასა და ადგილობრივ ჯარს შორის. მოუკლავთ დივიზიის 15 ჯარისკაცი. სომხებსა და მუსულმანების უბანთა შორის მიმოსვლა შესწყვეტეს, მათ შუ არსებულ ხიდზე გასული აკრძალულია. სკოლები დაკეტილია, დაკეტილია აგრეთვე ბანკები და მაღაზიები.

მომრიგებელი მოსამართლეები. ქალაქის გამგეობამ დადგინა გეპუტატების მოსვლენები ბინის მომრიგებელ კომერციის ნაცვლათ მოშუბაგებელ მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ წარუდგინოს განსახილველათ ქალაქის სიბჭოს.

დამარილებული ლორის ხორცი. ქალაქის გამგეობამ მიანდო ქალაქის თავს შეუკვეთოს ქალაქის საჭიროებისათვის 2 ათასი ფუთი დამარილებული ლორის ხორცი.

ბალდათის რკინის გზის გაშენება. საქალაქო საბჭოლრთა-საბრძოლველი კომიტეტმა ბალდათ საირმეს რკინის გზის გაყვანა გადაეცა მოიჯარადრეთათვის. ეს უკანასკნელნი თურმე საერგებლობენ შემახვედეთ და დაურიდებლათ ყველფენ მუშებს. ამის გამო ინჟინერ ა. ჯაფარიძეს სოფ. დიმში შეუდგენია მუშათა არტელი და ადუძრავს შუამდგომლობა კავკასიის მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრის წინაშე, რომ ხსენებული გზის გაყვანა გადაეცეს ამ არტელს: შუამდგომლობა შეუწყნარებიათ, მაგრამ საბჭოლრთა-საბრძოლველო კომიტეტს სხვადასხვა არა საპატიო მიზეზების გამო შეუჩერებია გზის გაყვანა.

მილიციონერთა რიცხვის გადიდება. ქალაქის გამგეობამ ნება დართოთ მილიციის უფროსს გადიდოს მილიციონერთა რიცხვი 80 კაცით.

„ახალგაზრდა მარქსისტი". რედაქციამ მიიღო ფოთის ახალგაზრდა მარქსისტთა ორგანიზაციის ყოველკვირეული ბროპოლიტიკა და სალიტერატურო ორგანო „ახალგაზრდა მარქსისტი" № 1.

საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტ ბორჩალოს მაზრაში (ლორის რაიონში) ათასეულ ყველის ქერსნებში შეკვეთილი ჰქონია ყველი. ახლა ქერსნის პატრონებს უარი უთქვამთ ყველის მიცემაზე. ამის გამო საგ. სას. კომიტეტმა დადგინა არ მისცეს ბორჩალოს მაზრის მცხოვრებთ ნაქონი, ფართლეულობა და სხ. რომ ამით აიძულოს მცხოვრებნი ძალა დატანან თავვასულ ქერსნის პატრონებს და დაათმობინონ ყველი კომიტეტისათვის.

მიდრო-ტენნიკური ხელ. ქართველ ტენნიკოსთა კავშირმა გამოჰყო ცალკე ჰიდროტენნიკური სექცია. სექციის მიზანია ხელი შეუწყოს საქართველოში სარწყავი არხების გაყვანას, ჭიმების ამოშრობას, წყალსადენის მოწყობას და სხვ.

მუშათა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრში. 28 ნოემბერს მოხდა საგანგებო სხდომა მუშათა დეპ. საბჭოთა ცენტრის წევრებისა. ოსმალეთთან დროებით ზავის შესახებ მოსალაპარაკებლათ შედგარ კომისიაში აირჩიეს შვიდ ულ-ისალმოვი, კანდიდატთ—ბ. თევზაია. სხველ რევოლიუციონურ ორგანიზაციებთან დამოკიდებულებისათვის დელეგატებს არჩევა საკითხა გადაეცა პარტიულ ორგანიზაციებს.

საბჭოლ-საბრძ. საბჭოთა ცენტრ. ალმოსავლეთის ბანკის ბინა ალ. ბ. ბ. ... ...

წ.-კ. ᲒᲐᲛᲐᲕᲠᲪ. ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐ

წ.-კ. გ. ს. კარგათ იცნობს თფილისის დემოკრატია. ბევრი ძალა და ენერგია დახარჯა დემოკრატიამ, რომ რაიმენაირათ წ. კ. საზოგადოებაზე თავისი გავლენა მოეხდინა, შიგ თავისი ძალა შეეტანა და საქმეები საზოგადოების სასარგებლოდ გამოეწყო.

ახალი წესდებით წ. კ. გ. საზოგადოება ამიერიდან უნდა განყოფილებათ რწმუნებულებისგან არჩეულმა გამგეობამ უნდა განაგოს. რწმუნებულების რიცხვი განსაზღვრულია 150 კაცი. ესენი ნაწილდებიან წევრთა რაოდენობის მიხედვით. პროვინციის განყოფილებებს შეხვედათ ასი კაცის გამოგზავნა, ხოლო თფილისის განყოფილების წევრთა რაოდენობის მიხედვით 50 კაცი შეუძლია ასარჩევად. პროვინციაში არჩევნები დიუმუათ, რწმუნებულთა საერთო კრებაც მოწვეულია 6 დეკემბერს. თფილისის განყოფილების რწმუნებულთა ასარჩევათ კრება 8 დეკემბრისთვის არის მოწვეული. ეს კი ერთი მესამედია მთელი შეკრებულობის, რაც შესაფერს გავლენას მოახდენს იმის მიხედვით, თუ რანაირი რწმუნებულები იქნებიან არჩეულნი. მაშ დახანება ადარ არის საჭირო. საჭიროა ყველა წევრმა თავისი ვალი შესრულოს და არჩევნებში მონაწილეობა მიიღოს. №.

მეᲨვიდე ᲙᲝᲠᲞᲣᲡᲘᲡ ᲓᲔᲚᲔᲒᲐᲢᲗᲐ ᲣᲠᲘᲚᲝᲒᲐ

ამ წლის 25 და 26 ნოემბერს კავკასიის მეშვიდე კორპუსის ჯარის დელეგატთა ყრილობაზე განიხილეს საკითხი მთავრობის შედგენის და ამიერ-კავკასიის დროებით მთავრობასთან დამოკიდებულების შესახებ. ხმის უმრავლესობით მიიღეს შემდეგი რეზოლიუცია: „კავკასიის მეშვიდე კორპუსის ჯარის ყრილობა ადნიშნავს, რომ მთელ ქვეყანაში ატეხილი საშინელი სამოქალაქო ომი რუსეთს და რევოლიუციას უფრკულისკენ მიაქანებს. ის, რითაც რევოლიუცია იმარჯვებდა, ის რაც უზრუნველყოფდა მის გამარჯვებით წინსვლას,—მისი გაერთიანებული ფრონტი—დაინგრა, მომხდარმა აჯანყებამ მას ბოლო მოუღო და მის მაგიერ წამოაყენა რევოლიუციონურ დემოკრატიის ერთი ნაწილის მეორეზე შეიარაღებული დიქტატურა. საჭიროა დაუყოვნებლივ ბოლო მოეღოს ქვეყნად წითელ ტერორის თარეშს, საჭიროა აღდგენილ იქნას ბეჭდვითი სიტყვის თავისუფლება, განთავისუფლებულ იქმნენ დატუსაღებული სოციალისტები, მოწვეულ იქნას გარეკილი ქალაქის საბჭოები და არმიის კომიტეტები და ამით აღდგენილ იქნას რევოლიუციონურ ფრონტის მთლიანობა. ამ აუცილებელ საქმის განსახორციელებლათ ყრილობა სჯეროთ სცნობს: 1) შესდგეს ერთგვარი სოციალისტური მთავრობა სახალხო სოციალისტებიდან ბალშევიკებამდე, გარდა იმ პირებისა, რომლებმაც ჰირდაპირი მონაწილეობა მიიღეს საშინელ სისხლის ღვრაში და სამოქალაქო ომის ცეცხლი გააჩაღეს.

ამ მთავრობამ დანიშნულ ვადაზე უნდა მოაწვიოს დამფუძნებელი კრება, იმ შემთხვევაშიც კი, უკეთუ საარჩევნო ოლქების: ორი მესამედში მოხდა არჩევნები. 2) უზრუნველყონ დამფუძნებელ კრების არჩევნების თავისუფლება, 3) მთავრობამ დაუყოვნებლივ ყველა მიწები და ინვენტარი უნდა გადასცეს დემოკრატიულ ნიადაგზე არჩეულ მიწის კომიტეტებს, 4) დამფუძნებელი კრება დაიწყებს მოკავშირეებთან მოლაპარაკებას საერთო ზავის ჩამოგდების შესახებ, 5) დამფუძნებელ კრების მოწვევამდე ან ერთგვარ მთავრობის შედგენამდე ყრილობა პოლიტიკურ, სამეურნეო და სახელმწიფო საკითხების ერთ ხელმძღვანელ ორგანოთ სთვლის ამიერ-კავკასიის დროებით მთავრობას, რომელიც შესდგა ყველა რევოლიუციონურ-დემოკრატიულ ორგანიზაციების წარმომადგენლთაგან და თავის მოქმედებაში მას ეყრდნობა. ყრილობა სალამს უძღვნის ამ მთავრობას და იმედი აქვს ის დაიხსნის მრავალ ერებით დასახლებულ კავკასიას ძმათა ომისაგან.

რეᲖᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲐ

მე 5 ქართული პოლკის კომიტეტის ტ ჯარის.

(ორ ზოლიუციას ზხარი დაუჭერია სხვადასხვა როტებიდან და კომანდებიდან 2,865 კაცმა, მოწინააღმდეგე ერთიც არ აღმოჩენილა).

როდესაც ბალშევიკებმა სცადეს მეხუთე ქართულ პოლკისთვის თავზე მოეხვიათ თავიანთი ავანტიურა, პოლკის კომიტეტი საჩქაროდ შეიკრიბა მომზენტის ანგარიშის გასაწყვეთ. მოახსენების შესახებ მოხსენებას აკეთებს ჯარისკაცი ამხ. კვაჭანტირაძე, რომელსაც კრებამ დაავალა რეზოლიუციის გამომუშავება. მოშველელ სხდომაზე მან კრებას წარმოუდგინა რეზოლიუცია, რომელიც კრებამ გარეთ მათ დაამტკიცა და სთხოვეს მას ჯარის ყველა ნაწილებისთვის გაეცნო და დაემტკიცებია. მან საკუთარი გაეცნო გამომუშავებული რეზოლიუცია თითქმის ყველას და ერთხმათ დაამტკიცეს შემდეგი რეზოლიუცია:

1) ჩვენ საკუთარი ზხათ ვუპერთ კავკასიის კომისარიატს, რომელიც გამოხატულება მთელი კავკასიის რევოლიუციონურ დემოკრატიის და ხალხ. ინტერესების და ზხათ ვართ იარაღით ხელში წესიერების დასაცავათ.

2) სასტიკი მოწინააღმდეგენი ვართ ბალშევიკების იარაღით ხელში გამოსვლისა, რადგან ეს გამოიწვევს სისხლის ღვრას ძმათა შორის.

3) ჩვენ ვდგევართ რა სახელმწიფოებრივ ნიადაგზე, არ ვემორჩილებით ლენინის,—ერთი კაცის მთავრობას, რადგან ერთ კაცს შეუძლია გაამეფოს იგივე თვითმპყრობელური რეჟიმი როგორიც ნიკოლოზ მეფემ, და თუ პეტროგრადის მთავრობას იცნობს ზოგი რუსეთის ხალხი ძალდაუტანებლად, ამ შემთხვევაში ჩვენც და ჩვენი მთავრობაც მხარს უჭერს მას.

4) ჩვენ გვინდა, რომ კავკასიაში არ დაირღვეს რევოლიუციონური მთლიანობა, არ გაფდეს რუსული ანარქია, და მისთვის მოვუწოდებთ როგორც რუს ანარქიას, ეგრეთვე ყველა ერთვნებას, ნუ გამოვლენ ათრაბათ ხელში რაიმე ძალა უფლების ხელში ჩასაგდებათ.

5) სანამ რუსეთის მთლიანობა დარღვეულია და იქ ანარქიის ტალღები სისხლის მორევათ გადქცეულა, ამ შემთხვევაში ჩვენ ყოველივე ზომებს ვხმარობთ, რომ ამიერ კავკასიაში წესიერება რაიმე საშუალებით დაყოველივე ლონის ძიებით შეინახოთ.

6) ამასთანავე საჭიროთ უნდა შეკრიბეს დამფუძნებელი კრება თუ რუსეთში არა, ამიერ კავკასიაში მაინც, რომელიც მოსპობს ანარქიას და შეინახავდა რევოლიუციურ მთლიანობას.

7) დროებითი შერიგება აუცილებელია და ეს ნაბიჯი გადადგმულია ჩვენი ამიერ კავკასიის კომისარიატის მიერ, ამტომ იქედან გამოვიქვამთ, რომ ზავი მოახლოებულია და შეწყდება უსასგავსო სისხლის ღვრა.

8) ამასთანავე, რომ ერების შეთანხმება მოხდეს, საჭიროთ მიგვაჩნია განხორციელდეს საქართველოს ერთიანი საბჭოს რეზოლიუცია ამ საკითხის შესახებ.

9) ვინაიდან ადგილობრივი ბალშევიკები საქმით არ სცნობენ ერების თვითგამორკვევას, მოვითხოვთ მათგან ამ პრინციპის ცხოვრებაში პარტიული პროგრამის მიხედვით სასწორით გატარებას.

10) რადგან ბალშევიკების ფრაქციულმა ბრძოლამ არა სასურველი ხასიათი მიიღო და ძმას ძმის წინააღმდეგ ამხედრებს, წინადადებას ვიძლევით გაერთიანდენ დემოკრატიული პლატფორმის გარშემო.

11) ამით ჩვენ ანგარიშს ვუწევთ რევოლიუციას და თავისუფლებას, რადგან მას ყველა ყორნები დაფლეთეს უპირველეს და ჩვენ მოვუწოდებთ ყველა რევოლიუციონურ და დემოკრატიულ ძალებს: ჯარისკაცებს, მუშებს და გლეხობას შეკავშირდენ ორგანიზაციულათ და ხელიხელ ჩაკიდებული გასწიონ საერთო მიზნისაკენ.

12) ჯარის არავითარ კერძო გამოსვლას იარაღით და შეიქმნულობის სახით ადგილი არ უნდა ჰქონდეს.

გაუმარჯოს რევოლიუციონური ძალების მთლიანობასა და რევოლიუციონურ წესრიგს!

ძირს სამოქალაქო ომ.!

ქართული და რუსული ჯარის ნაწილებს, გლეხებს და მუშებს მოვუწოდებთ შემოგვერთდენ, რითაც დავიცავთ დალუპვისაგან რევოლიუციას და თავისუფლებას“.

ჩვენ, მეხუთე მსროლელთა ქართული პოლკის „კამანდასვიზის“ ჯარისკაცები რაცხვით ორმოცი კაცი სასტიკ პროტესტს და ეულისწყრომას ვუცხადებთ ბალშევიკთა ფრაქციის წარმომადგენელს ბ. ივანოვს, რომელმაც 26 ოქტომბერს აქ გამართულ მიტინგზე კონტრრევოლიუციონერის სახელით მონათლა მუშათა ინტერესების დამცველი, ჩვენი სასიქადულო ბელადი ნოე ჟორდანია.

მონდომილ. ჯარ.-კაცი **დად. ანდღულაძე.**

ამავე პოლკის მზვერავთა კომანდის ჯარისკაცებისაგან მივიღეთ ზემო მოყვანილი პროტესტის შინაარსის წერილი, რომელსაც ხელს აწერენ ჯარისკაცები რაცხვით 49 კაცი.

რა ᲮᲓᲔᲑᲐ ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲝᲚᲥᲨᲘ?

ბალშევიკების მიერ მთავრობის ხელში ჩაგდებამ დონის ოლქში ცუდი შთაბეჭდილება მოახდინა. ყაზახები შეინძრენ და გადასწყვიტეს, რომ საჭიროა ბალშევიკების გამოსვლა ჩაეჭრონ.

როგორც კი მიიღეს ეჯანყების შესახებ პირველი ცნობა ნოვოჩერკასკში, მოხდა სასწრაფო კრება ჯარების მთავრობის და ყველა საზოგადოებრივ ორგანიზაციების წარმომადგენლებისა. დაესწრენ მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭოს წარმომადგენლნიც. გადასწყვიტეს მთელი ქვა-ნახშირის მადაროების რაიონში სამხედრო წესები გამოეცხადებინათ, სადაც ყველაზე მეტათ თავი იჩინა ბალშევიკურმა მოძრაობამ. გადასწყვიტეს ეგრეთვე თავის კანტროლს ქვეშ დაეყენებინათ მთელი ოლქის ფოსტა ტელეგრაფის განყოფილება. ამასთანავე გამოაცხადეს, რომ ბალშევიკებთან საბრძოლველად ყაზახთა მთავრობა არავითარ საშუალების წინ არ დაიხევდა, თუ საჭირო იქნა მთელ დონის ოლქში გამოაცხადონ სამხედრო წესები.

გადაირკვა, რომ ადგილობრივი რკინის გზის კომიტეტმა გადასწყვიტა ენერგიული მხარი დაუჭირა ყაზახთა მთავრობისთვის იმ პირობით, უკეთუ ის თავის შემადგენლობაში შეიყვანდა დემოკრატიულ ორგანიზაციების წარმომადგენლებს. ფოსტა-ტელეგრაფის ორგანიზაციამ დადგენილებას მხარი დაუჭირა.

მდგომარეობა კი თანდათან მწვავდებოდა.

მაკლევაში, სადაც საახალო წესები იყო გამოცხადებული, გარნიზონის უფროსმა თავის უფლებით გაუქმა ადგილობრივი მუშათა და ჯარისკაცთა დეპუტატების საბჭო, რომელმაც ბალშევიკების რეზოლიუცია მიიღო. წესიერების დასამყარებლათ მაკეევკაში გენ. ბალაბინი გაგზავნეს.

ყაზახთა მთავრობის გადაწყვეტილმა მოქმედებამ პროტესტი გამოიწვია დონის ზოგიერთ ორგანიზაციებში, მგ. სოლქო აღმასრულებელმა კომიტეტმა განაცხადა, რომ თუმცა ის ჰკმობს ბალშევიკების გამოსვლას, მაგრამ ამავე დროს უარჰყოფს ყაზახთა ჯარის მთავრობის მიერ დონის ოლქში მთელი ძალაუფლების ხელში ჩაგდებას.

მიუხედავათ ამისა მთელს ოლქში ისეთი მდგომარეობა შექმნა, რომ მან ხელი შეუწყო ყაზახთა მთავრობის მიერ მთელი ძალა-უფლების ხელში ჩაგდებას. სხვადასხვა ადგილებიდან ცნობები მოდიოდა, რომ ჯარის მთავრობას მხარს უჭერენ. მაგალითად სად კონსტანტინოვკის ყაზახთა კავშირი ატყობინებს:

„ყაზახები დიდიდან პატარამდე მზათ არიან თავის საყვარელ ატამანის პირველ დაძახილზე იქ წავიდენ, სადაც ის უბრძანებს“.

ამავე დროს ახლობელ ქალაქებიდან ცნობები მოვიდა ბალშევიკების მიერ მთავრობის ხელში ჩაგდების და სამოქალაქო ომის დაწყების შესახებ. ასეთი ცნობები მოვიდა სარატოვიდან, ცარიცინიდან, ეკატერინოდარიდან და ეკატერინენფელდიდან. იქიდან ინფორმაციებს ჯარები გიგზავნათ დასახმარებლათ. ჯარი გაგზავნეს მხოლოდ ვორონეჟში, საიდანაც ცნობა მოვიდა — ქალაქი შეხვედ ტყვიისმფრქვეველი პოლკის ხელში არის და დარბევა დაიწყოთო. ჯარების მთავრობამ ამის შესახებ მთავარ ბანაკს შეატყობინა და შემდეგ გაგზავნა ჯარი ვორონეჟში. ჯარს თან გაჰყვა ნოვოჩერკასკის რკინის გზის კომიტეტის კომისია.

ყაზახთა მოქმედების გასაგრძელებლათ მოიწვიეს ახლობელ ოლქების ჯარების მთავრობების წარმომადგენლნი. 1 ნოემბერს კავშირის გაერთიანებულმა მთავრობამ დაამტკიცა ხელშეკრულება, რომლითაც გაერთიანებული მთავრობის ადგილათ დანიშნეს ნოვოჩერკასკი.

მთელ ოლქში შიშიანობა იყო. დონის როსტოვში და ტაგანროგში ბალშევიკები გამოსვლას აპირებდენ. სამთამადნო რაიონიდან ცნობა მოდიოდა კერძო მადნეულების ხელში ჩაგდების შესახებ. ყველგან თავზარდაცემული მცხოვრებნი დახმარებას თხოულობდენ.

6 ნოემბერს ნოვოჩერკასკში დაიწყო ყაზახთა 12 მოშქმედ ჯარის წარმომადგენელთა ყრილობა, რომელიც კიევიდან გადაეტანენ იქ. ყრილობას 700 დელეგატი დესწრო. კრებას ეტყობოდა, რომ ბალშევიკების წინააღმდეგ იყო მიმართული. გენ. კალედინმა სხვათა შორის სთქვა, რომ კერენსკის არ უნდა ბალშევიკების წინააღმდეგ აქტიურად გამოსვლა, რომ სისხლი არ დაღვრა და ამან კი ის გამოიწვია, რომ ეხლა მთელი რუსეთი სისხლით შეიღება. ბალშევიკებთან ბრძოლაში ნეიტრალიტეტს ადგილი არ უნდა ჰქონდეს.

ყაზახთა წარმომადგენლები მეტათ ფარითით უყურებენ თავიანთ მიზნს, მგ. გენ. კალედინმა სოლქო სამხედრო კომიტეტში სხვათა შორის განაცხადა:

რადგან ცენტრალური მთავრობა არ არის, შესაძლებელია დონის მთავრობის უფლებები გაფართოვოთ, რადგან ჩვენს პოზიციას მხარს უჭერს ყუბანის და თერგის ოლქი, სტავროპოლის გუბერნია, ასტრახანის და ორენბურგის ყაზახები და მთელი კავკასია.

რუსეთის პოლიტიკურ ცხოვრების ცენტრი უკვალათ ჩვენსკენ გადმოიწევს, მოსკოვ სკენ მაინც.

როსტოვში მდგომარეობის შესახებ გენ. კალედინმა სთქვა: „სანამ მე ჯარს ვუდგავარ სათავეში, არავითარ ზომების წინ არ დავიხევ, რომ როსტოვს თავდ ნ ავაცილო არეულობა, თუ საჭირო იქნება. დღე დაღუპას 100 კაცი, ვიდრე მთელი ქვეყანა, რომელსაც ანარქია ხრწნის.

ამ ეგარად დონის ოლქში ყაზახთა ძალების თავის მოყრა და ორგანიზაცია ხდება.

კალედინის გამოსვლის შესახებ ხმები ნაადგვია, ხოლო უკეთუ მდგომარეობამ სხვა ხასიათი მიიღო შეიძლება ის მოხდეს.

(ნ. ე.)

«სახ. საქმე» ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲔᲠ ᲙᲐᲕᲙ. ᲠᲙ. ᲒᲖᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠ. ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ

ფედერალისტები რომ ანარქიულნი ხალხია, ამაზე წერა გაზეთის ფურცლებზე დროს დაკარგვა იქნებოდა. ისიც ვიცით, რომ ფედერალისტები ანგარიშის ხალხია, საითკენაც დაუბერავს ქარი, ისინიც იქითკენ მიმართავენ იალქნებს თავიანთ ცარიელი გემისას. დღეს მოდაშია ლაპარაკი და საყვედურები იმის შესახებ, რომ სათავეში მდგომმა სხვადასხვა კომიტეტებმა ვერ ეფლეს ადგილ დემოკრატიის ნგბა-სურვილს, ჩამორჩენ და სხვა ასეთები. რა თქმა უნდა ფედერალისტებიც დიდი თუ პატარა სცდილობს ასეთი ტანი აიღოს... როდესაც სოციალდემოკრატიულ მოძრაობას რაიმე საფრთხე მოელის რომელიმე მხრიდან ჩვენი ფედერალისტებიც მაშინვე თავს წამოყოფენ და დედაბრისა და ზღვის დაწვის იგავს ასრულებენ...

საინტერესოთ ავიღოთ თუნდა „სახალხო საქმის“ № 92, სადაც მოთავსებულია წერილი ბემდეგის სათაურით: „ამიერ-კავკასიის რკინის გზა“. წერილი ხელმოწერილია „სოც.-ფედერალისტის“ ფსევდონიმით. არ ვიცი რის თქმა უნდოდა ავტორს, მხოლოდ ერთი კი ცხადია: ის შორიდან ელამუნება ამიერ-კავკასიის რკინის გზის მუშა მოსამსახურეებს, უფარგისობას უკერებს მის ცენტრალურ კომიტეტს და სხვათა შორის იმ ბრალდებას უყენებს, რომ ცენტრალურმა კომიტეტმა ჩაკლა რკინის გზის მოსამსახურეთა სხვადასხვა დარგის პროფესიონალური კავშირებია. სხვათა შორის მოყავს მაგალითი კ ნტორის მოსამსახურეთა ყრილობის შესახებ, ეხება ამ ყრილობაზე ჩემ მიერ წარმოთქმულ სიტყვას და ამბობს, რომ „ცენტრალურმა კომიტეტმა ლამაზის ხელით ჩაკლა პროფესიონალური კავშირის ყრილობა და ბ. ნინ-ძის სიტყვა ამ ყრილობაზე ნაშენი იყო სწორეფ სიკეთილისათ“. მე ამ წერილში აზრათ არა მაქვს დავიცო ცენტრალური კომიტეტი, მით უმეტეს ის ამ შემთხვევაში არ საჭიროებს ჩემს დაცვას, არც ისა მაქვს მიზნათ, რომ ადნიშნული წერილის ავტორს ვეკამათოთ, მინდა მხოლოდ ადვნიშნო ზოგიერთი ფაქტები და შემდეგ მკითხველმა განსაჯოს. აპრილში შესდგა კანონიერი და სრულ უფლებიანი ყრილობა მთელი ამიერ-კავკასიის მუშა-მოსამსახურეთა წარმომადგენლებისა. ამ ყრილობამ აირჩია ცენტრალური კომიტეტი და მიანდო მას თავიანთი საქმის ხელმძღვანელობა და წარმოება, როგორც პროფესიონალური ხასიათის ისე პოლიტიკური და სხვებიც. ცენტრალური კომიტეტი დაჩქარებით შეუდგა სხვათა შორის რკინის-გზის მუშა მოსამსახურეთა პროფესიონალურ კავშირის შედგენას სამზადისსაც. ამ დროს სხვა და სხვა დარგის მოსამსახურეთაგან ითითო ორეული პიროვნებებმა კვრძოთ თავს იდვეს თავიანთ დარგის მოსამსახურეთა ყრილობების გამართვა, დაგზავნეს დეპუტები მთელს გზაზე და მოიწვიეს ყრილობა. ერთი ასეთი ყრილობათაგანი იყო კანტორის მოსამსახურეთა ყრილობა, რომელიც მოიწვიეს ზაისში თუ ივნისში აღარ მახსოვს რამდენიმე პირის თაოსნობით. როდესაც უკვე ყრილობა შესდგა და მუშაობა დაიწყეს კ ლეც შემდეგ შეატყობინეს ცენტრალურ კომიტეტს ისე, სხვათა შორის... ცენტრალურმა კომიტეტმა იქონია მსჯელობა და დადგინა, რომ ყოველგვარი ყრილობები რკინის-გზის მოსამსახურეთა აუცილებლათ უნდა ხდებოდეს ცენტ. კომიტეტის ნებართვით და თანხმობით. სხვა გვარი გარდაწყვეტილება არც შეიძლებოდა გამოგვანა მას იმიტომ, რომ თუ კი რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეების სხვა და სხვა დარგი ცალ-ცალკე პროფესიონალურ კავშირს შეკრავენ ისეთს, რომლებიც დამოუკიდებლათ იმოქმედებენ როგორც პოლიტიკურს ისე ეკონომიურ კითხვებში, რილას მაქნისი მაშინ ცენტრალური კომიტეტი? სად არის მაშინ ორგანიზაციული მთლიანობა? რაკი ასე ვსარჩლობა რკინის გზის დემოკრატიას ბ ნ „სოც.-ფედერალისტი“ ისიც უნდა მოგახსენებოდეს მას, რომ ცალ-ცალკე დარგში არსებობს პროფ. კავშირები როგორც მაგალითად ტელეგრაფისტების, მაშინისტების და სხვა, მაგრამ ეს კავშირები არსებობენ არა იმ მიზნისათვის, როგორც სოც.-ფედერალისტი ფიქრობს, არამედ შინაურულ საქმეების მოსაწესრიგებლათ და ცენტრალური კომიტეტიც მათთან ერთად თანხმობით მუშაობს. არც ერთ კითხვაში დამოუკიდებლათ არავინ გამოსულა და მით არავ დარღვა არ შეუტანია საერთო ორგანიზაციულ მუშაობაში. რაც შეეხება პროფესიონალურ კავშირს, რკინის გზის მუშა-მოსამსახურეთაგან უნდა შესდგეს ერთი პროფესიონალური კავშირი. გინდ-რ ჩვენ ასეთი დარგებია. ასეთივე გადაწყვეტილება მიიღო ამიერ-კავკასიის ყრილობამ, იგივე დამტკიცა სრულიად რუსეთის ყრილობამ. ცალ ცალკე დ რგებში შეიძლება დარჩეს კავშირები, მაგრამ არა როგორც დამოუკიდებელი ერთეული, არამედ როგორც იარეიკები. ასეთის გეგმით შეუდგენენ კიდეც საერთო კავშირის შედგენას. რაც შეეხება კანტორის მოსამსახურეთა ყრილობას, ვიმეორებ, რომ ის უკვე მოწვეული იყო, როდესაც ცენტრალურ კომიტეტს გადაგზავნეს, რომელმაც დამამტკიცა მე გამოვცხადებულიყავი აღნიშნულ ყრილობაზე და კომიტეტის გადაწყვეტილება გადამეცა, მაგრამ რაკი ყრილობა უკვე შეკრებილიყო კომიტეტისაგან დავალებით, მე მოვახსენე ყრილობას ისიც, რომ ყოველგვარი გადაწყვეტილება მათი გატარებული ყოფილიყო ცენტრალურ კომიტეტში და დამოუკიდებლათ არ ემოქმედათ, რადგანაც ამას მოითხოვდა ორგანიზაციული მუშაობა. მხოლოდ ჩემი მოხსენების შემდეგ გაიგეს რამდენიმე პარტიულმა ამხანაგებმა, რომლებიც სხვადასხვა ადგილებიდან ჩამოსულიყვნენ, რომ ადნიშნული ყრილობა ცენტრ. კომიტეტის გარეშე იყო მოწვეული. ყრილობის თავმჯდომარემ ბატონმა სარქისოვმა ჩემი მოხსენების შემდეგ მორიგ კითხვებზე გადავიდა და საჭიროთ არ სცნო ცენტრ. კომიტეტის გადაწყვეტილების შესახებ ყრილობას გამოეტანა გრთგვარი გადაწყვეტილება მაშინვე. ყრილობის გარეშე, კერძო საუბარში მე განვმარტე პარტიულ ამხანაგებს საქმის გარემოება, ისინიც დეთანხმენ ცენტრ. კომიტეტის დადგენილებას და აღმოჩნეს, რომ ისინი შეცდომაში შეყვანეს რამდენიმე პირებმა. ამ ამხანაგების წყალობით იყო თუ სხვა გარემოებების, ყრილობა იმავე დღესვე დამთავრდა ზგონი და დადგინეს ყოველგვარი გადაწყვეტილება საერთო ხასიათის კითხვაზე ცენტრალურ კომიტეტში გატარებულიყო.

ეი საქმის ვითარება ასე იყო. არ ვიცი რაში ხედავს ბ ნ სოც. ფედ. პროფესიონურ კავშირების ჩაკვლას აქ.

შემდეგ სოც. ფედერალისტი ეხება საერთო მდგომარეობას, კომიტეტის უმოქმედობას და განაგრძობს ჩვეულებრივ დემაგოგიას ექვსი საათის სამუშაო დღეზე, ჯარისკაცების მომატებაზე და სხვა... ამაზე ხალხისგან პასუხი გაეცეოს „ეროვნულ“ ეროვნ. ადამ ანი იცნობდეს „პროტესტს“ მუშობისას, ახლა იდგა [illegible] თუ ამ კითხვას, თორემ მარტო დემაგოგიით ფონს ვერ გახვალ, მერმე ისიც რკინის გზის მუშა მოსამსახურეთა შორის, რომლებიც გამოხმენარი არიან პოლიტიკურ ბრძოლაში და იცნობენ თავიანთ ზტერ მოყვარეს. ან იქნება სწორედ ეს უყვარს გულს ბ-ნ სოც. ფედერალისტს, რომ რკინის გზის დემოკრატია შუდამ სოციალ-დემოკრატიული დროშის ირგვლივ იყრიდა თავს და ამ პარტიას სთვლიდა თავის ხელმძღვანელათ?! ერთის სიტყვით, ადნიშნულ წერილში რაზედ გინდათ რომ არ არის ლაპარაკი, უკრაინაზე, ეროვნებზე და რა ვიცი რა, ასე. რომ ავალმყოფის ბოდვას უფრო გავს, ვინემ სადი გონების პატრონი ადამიანის მსჯელობას. ყოველ შემთხვევაში ურჩევთ სახალხო საქმეს და მის ამყოლ დამყოლი, რომ სხვა ასპარეზი მოინახონ და სხვა ნაპირას მიაყენონ თავიანთი ცარიელი გემი, რკინის გზელები კარგად არჩევენ მტერ-მოყვარეს...

ვიქტორ ნინაძე.

სოც.-დემ. ᲞᲐᲠᲢᲘᲐᲨᲘ

სპარსეთი. ზოგი ჭირი მარგებელია, რომ ეტყვიან სწორეთ ასე მოუვიდა ახალი ორგანიზაციას. დღიდან დაარსებისა გაუჩნდა „ჭირი“, რომელიც ცდილობდა მის გაჭრობას, მაგრამ რამდენათაც ეს ჭირი თავისი უსამართლო სიძწვავით ცდილობდა ჩვენს დაავადმყოფებას, მოუმატებდა, იმდენათ გაასკეცებული ენერგიით ებრძოდენ ამ სენს. დღეს კი სიამოვნებით უნდა ადინიშნოს, რომ ამ სენის საშიშარი შედეგები უკვე აცილებულია თავიდან. ეს სენი გახლავთ დღეს საყოველთაოთ ცნობილი პროვოკატორების ჯგუფი, რომლებიც ყოველივე საშუალებით ავრცელებდენ ორგანიზაციის წინააღმდეგ პროვოკაციულ ხმებს: ს.-დ. პარტია არ იცავს მუშების ინტერესებსო და ს.ხ. ცხადია, პროვოკაციის ყოველივის სახოგადოების შეუგნებელ ნაწილში აქვს გასავალი და პროვოკატორებმაც აქეთკენ გადისროლეს თავიანთი ანკესი, მაგრამ ახლოდან მისიანები წამოეგენ ზედ.

8 ნოემბერს ამ მიზნით მოწვეულ იქნა სად. პადგურსკაიაში მუშულმანი ამხანაგები თავრიზიდან—თეიმურ ბეგ მგლიკ ასლანოვი, ამირბეგ ნარიმანოვი, ინაიტ ხან კალანტარი, ასადულა ხან მარაგინსკი და სხვები, რომლებმაც მუშულმან მუშებს განუმარტეს სოციალდემოკრატიულ ორგანიზაციის დაარსება მუშათა კლასის სასარგებლოთ და მოუწოდეს მათ: „ერთათ ერთი პარტია ეს არის ს.-დ. პარტია, რომელიც პუშმარტი დამცველია ყველა ერის მუშათა ინტერესების და ამიტომ თქვენც ამ პარტიას უნდა დაუჭიროთ ხმარი და არ აყვეთ იმათ ხმებს, რომლებიც ამ პარტიის წ ნააღმდეგ წოდიწოდებენ. გახსოვდეთ, რომ ვინც ს.-დ. წინააღმდეგ მოგაწოდებენ, ისინი თქვენი მტერია და არას დროს იმათ ხმარი არ დაუჭ როთო“.

ყველა ორატორები ს.-დ. ორგანიზაციის ხმარის დასაჭერათ მოუწოდებდენ მუშებს და ერთსულოვნურათაც მიმდინარეობდა კრება, მაგრამ (ნობილ ბ-ნი ზაირნი იმდენათ დაბრმავებულა პირადი ინტერესებით, რომ დაუწყო ადგილობრივ სოც. დემ. ორგანიზაციის ლანძღვა და სხვათა შორის ესეც კი თქვა: „ეს არ არის ს.-დ ორგანიზაცია, ეს იმიტომ, რომ ამ ორგანიზაციამ გამოაცალა მისი საქმენი საგზირონი. ცხადია, როდესაც შეხვდა ყველა მუსულმანები, მით უმეტეს შეგნებული ნაწილი ს.-დ. პარტიის მოიხრეა და აქეთკენ მოუწოდებენ ყველას და მუსულმანებიც, რომელზედაც ზაირნი ეყრდნობოდა, ესენიც მიმხრეა ს.-დ. პარტიის, მაშინ ცხადია იცვალა ფრონტი და ს.-დ. პარტიის წინააღმდეგ საერთოთ არ წავიდა, მაგრამ იმ უპარტიო ხალხს მიმართა: ს.-დ. პარტია კი მუშათა ინტერესების დამცველი, მაგრამ აქ ჩვენ არ გვყავს პარტია და ვინც არიან, კოლექტივში ისინი უნდა გამოეცალოთო. განსაკუთრებით ისეთ პირებზე უთითებს, რომლებსაც ზაირნის უმსგავსო გამოსვლებთან მოეხდათ შეტაკება. ეი როგორ ესმა ს.-ბ ზაირნის პარტიული მუშობა. დაუშვათ, თუ გინდ ერთი წუთით კოლექტივში არის ვინმე ულირსი წევრი, განა ეს უპარტიო კრებაში უნდა გადიტანონ? ან რა საჭიროა ამ კითხვის იქ დაყენება, როდესაც ყველა მარტო იქითკენ მოუწოდებდენ მუშებს, რომ ძალითაც შეერიგებულ ყვენ ს.-დ. ორგანიზაციასთან? მაგრამ ბ ნ ზაირნის გამოსვლები მუდამ დეზორგანიზატორული იყო და ეხმ მოგეხსენებათ: „ჩვენ ულება რჯულზე უმტკიცესიაო“ და ნაჩვევ გზას ვერ გადუხვევ: თავმჯდომარეც იძულებული იყო შეენიშნა მისთვის საგანგებო ილაპარაკეთ, მაგრამ იმან ისევ თავისებურათ განაგრძო მისი მეგობრებით.

ამის გამო მოწვეული მუსულმანი ამხანაგები იძულებული გახდენ კრება მეორე დღესაც გაემართათ, მხოლოდ მარტო მუსულმანების, რაც კიდეც შედგა 9 ნ ოემბერს, რომელზედაც ირჩევს ცხრა კაცისაგან შემდგარი ბიურო, რომელიც უხელმძღვანელებს მუსულმან ამხანაგებს, და რომელიც დაკავშირებული იქნება ს.-დ. ორგანიზაციასთან. მაშ უსურვოთ მუსულმანების ამ პირველ მუშათა ორგანიზაციას ყოველ ხმრივ გაძლიერება.

ი. ყაჭიეშვილი.

მუშათა ფორის

თბილისი. არა ერთხელ იყო ჩვენს გაზეთში აღნიშნული, რომ თბილისის ახალგაზრდა მუშები კარტის და ნარდის თამაშობაში ატარებენ თავისუფალ დროს და არავითარ კულტურულ დაწესებულებებში მონაწილეობას არ ღებულობენო, მაგრამ ვფიქრობთ, რომ რამდენიც ხანი გავიდა, მით უფრო შეგვნებენ და ცხოვრების ამ არა სასიამოვნო მოვლენას თავიდან აიშორებენთქო, მაგრამ რამდენიც ხანი გავიდა, მით უფრო გაჩნდეს ხულიგანური მოქმედება. უფრო და უფრო საშარცხვენო საქმეს სჩადიან: დადამდგენი თუ არა, სახლებში გაჩაღებულია ნარდის და კარტის თამაშობა; წინათ თუ ხუთს ადგებან ჭკნილი „ხაქმე“ მოწყობილი, ადგენ კი ყველანი შეხვედებით.

გაიარეთ „ხალდათის ბაზარში“ და თქვენ დარწმუნდებით ამაში. გასულ თვეებში აქ ნაკლებით შეხვდებოდით იმას, რაც ადგ ხდება. ყოველ ფეხის გადადგმაზე ფულზე „კარტის და ნარდის“ თამაშობაა. აგებენ თუ რომ გაჩნიათ ოთხი-ორიოდ გროში და საღამოს ხელ-ცარიელი სახლში ბრუნდებიან ისე, რომ პურის ფულიც არ მოგვიყვანია. ამის შემდეგ განა გასაკვირია, რომ ჯიბგარობას მიგიყვანს ხელი, რომ როგორმე მეორე დღეს სათამაშო ფული „აშოვნონ“?.. ასე ეწყება გარყვნილება ამის მიზეზით ჩვენი ახალგაზრდობა. როდემდის უნდა გაგრძელდეს ეს? სარცხვენელი თქვენი ახალგაზრდა „მუშები“, რომ ღირებულ ცხოვრებას ანგარიშს არ უწევთ და განვითარებისაკენ არ მიილტვიან.

რაუდენ შემოკმედები.

ძ. ლანჩხუთი. აქ ბ. სამახსოვრიანოვის ხელ-ტყის საამქროს მუშებმა განიზრახეს არტელის დაარსება; ამას პირობებიც ხელს უწყობდა, მაგრამ ზოგიერთებს არ ესიამოვნათ ეს საქმე და ამის საწინააღმდეგოთ იმას ეძიებდნენ, რომ შეძლებდა ოსი მაგ გათავდეს და არტელი ვერ შეარულებს საჭირო საქმეს, ვალი დადგება და ჩაფუშუნებთ. ამიტომ მუშებმა გული აიცრუეს არტელზე. ისევ საამქროშეილთან მიხვა მორიგება და შეუდგენ საქმეს, მაგრამ „ბაზენი“ უპირობით ვერ დათანხმდა. პირობა მოითხოვა იმის, რომ განაზღვრულ ვადაში მუშებს დაეზღვიათ შპალი განსაზღვრული რიცხვის. მუშებიც დეთანხმენ. ამ ეკიბარ შპალი ითლება 70 კ. ნახ. ვერსის მანძილზეა წყალთან მიტანა 80 კ. წინეთ გაითლა 40 კ. ფარდა და მიტანა 15 კ.

ხ. ეხრალიძე.

ხაზე მოკვეშავეთა კავშირის ცხოვრებიდან. 26 ნოემბერს მოწვეულ იქნა საგანგებო კრება. კრებას ხსნის კავშირის თავმჯდომარე ამხ. გ. კინჯი. კავშირის მოდვაწეობის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. ვ. ბოლოდეი. შემდეგ კამათი იწყება ბეზობელ კავშირებთან შეერთების შესახებ. ზოგიერთმა ის ანარიც კი გამოთქვა, რომ საქმე გართულდება, რადგან წარმოებასაც შეში ვერ შეაძლებს, აუცილებლად საჭირო იქნება ინტერვენტი პირის მოწვევა, რომელსაც უნდა ჩაბარდეს საქმის წარმოება და შეში დარჩეს ბრმა ინოდათო. შეშან უნდა დასტოვის ის საქმე, რომელშიაც ის უნდა დახელოვნებულიყო და ითხოვ შეგროვდა თავის კავშირის გაძლიერა. შემდეგ წინადადება კამათი მოისპოს და საკითხი იქნას გადატანილი შემდეგ კრებაზე, რის შემდეგაც კრება დაიხურა და ყოველგვარი არჩევნები გადადებულ იქნა შემდეგ კრებისთვის, რადგანაც კრება კანონიერი არ იყო.

ვ. ბოგნიევი.

საც. ჯულფა. აქაური შუბრეის ხელზე მოსამსახურე და ეზარეულია შემდეგნაირი ნაგლეტ ცუდ პირობებში იმყოფებიან. ჩვენში არ არსებობს არავითარი კავშირი, არც ორგანიზაცია. ხელზე მოსამსახურეები ოთხერეკ ცოტა დროს იშოვნიან, მაგრამ ეს ერთიც ატარებენ დროს. ამის მიხედვით ხაზინები დღეს ისევ საქმეს სჩადიან, როგორც სჩადიოდენ ძველი რეჟიმის დროს. თუ რაიმე უთხარით, ადგილიდან დათხოვნით იმუქრებიან. ამის წინათ საქმარეულის პატრონ მაგ. ბეგმა წაუყენეს ხაზინის კანონიერი მოთხოვნილება, რამაც გამოიწვია უკმაყოფილება. ბეგები გაიფიცენ. ამიტომ წაბში ბ. ეკეთიმ ჩასაძენ ხაზინა დაიკავა. ეს ამ ოთხიდან და ცვლით დაეშვა. დიდი მოლაპარაკების შემდეგ ისინი დაკმაყოფილეს. შემდეგ გაფიცეს ხელზე მოსამსახურეები. ერთმა ამბავ-ვნა ფარი სოქვა გაფიცვაზე. მე თუ გავიფიცე, „ბაზენი“ სხვას აიყვანს და მე უადგილოთ დავრჩები, ამიტომ ეხარი ან დავიფიცო. მეორე და მესამე კლასის მეფიტის მოსამსახურეებს ქეჩაში სძინავთ, ხაზინა მათ ბინას არ აძლევთ. ორი შუბა ავათ გახდ, ისინი მაშინვე დათხოვეს. როდესაც შევეკითხეთ, გვიპასუხეს, რომ სტეფუის არ ეარის ავადო.

ჯ. ბ.

ჯარის-კაცთა წერილები

სოფ. ბიჩანარი (ოფ. გუბ.) 31 ოქტომბერს შესდგა საგანგებო კრება აქ მდგომ 601 დრუჟინის ჯარის ოფიცრების და ეფიცრების მეგობრობით; დაესწრენ ადგილობრივი მცხოვრები რუსი გლეხები. კრება მოწვეული იყო იმ მიზნით, რომ ჯარისკაცებისთვის ეფხანათ სხვა და სხვა პარტიების პროგრამები დაფუძნებული კრების მოახლოვების გამო. ხალხი ყველ დასმით უსმენდა სოციალისტური პარტიების წარმომადგენლებს მეტადრე ანტიერისტებთან მიწის საკითხი, ხშირათ შეეკითხებოდენ ხილ-ციბისათვის და რომლებმაც ასახელეს საქვეყნოთ კადეტების დემოკრატია. ხალხმა ის დიდი ტაშის ცემით დაჯილდოვა. ამის შემდეგ გამოვიდა ვიდაც ჯარისკაცი ბალშევიკების სახელით და დაბალგიური ხრიკებით ცდილობს შეეშალოს ხელი ხალხს ნამდვილი მისი ინტერესების დაცვაზე. ის კიცხავს წარეთელს, კერენსკის, მენშევიკებს, ესერებს. ეძახის მათ მურტუზიის ლაქეებს, ჰპირდება ხალხს გაბედნიერებას, რადგან ბალშევიკები მოიტანენ მარადიან გაბედნიერებას საათავეში, დაუყოვნებლივი დემოკრატიულ ზავის ჩამოგდებით, შიმშილობის თავიდან აცილებით, სოციალიზმის დაფესვა დამყარებით, თავისუფლების გაფართოებით და ს. ასეთებით. ის მოუწოდებს კრებას ხმა მისცეს № ბ. ბ. გამოიდის ფედერალისტების სახელით მეორე ორატორი, რომელიც ვითომც აკრიტიკებს ს.-დ—ებს და მათ სოციალისტობას, სცენობს მათ არა სოციალისტებად, რადგან მხარს არ უჭერენ მაწის „სოციალიზაციას“ და ჩვეულებრივ დაბეგვრას მიმართავს. ის ეუბნება ხალხს: თქვენ ბეგონიათ, რომ სოციალ-დემოკრატები ტყვილა გაძალებენ მიწებს უსასყიდლოთ? არაო, უპასუხებს. ასანი ოჯარის გასაგვიანებენ მიწაზე. უფასოთ არ მოგცემენ ხიმეწეოთო. ასე ოჯარით ძველი მეორეობის ხელშიაც კი შეგიძლოთ აგეღოთ მიწები და ს.-დ—ებს ისევ ძველებურათ სურს საწყალი გლეხობა გაძვალტყავებული დასტოვოსა. ჩვენ საკუთრებას არ გართმევთ, მიწებს კიდევ მოგიმატებთ და ოჯარის არ გადახდებითო“. ეი როგორ გაამდიდნეთ ბალშევიკები და ფედერალისტები ხალხი. ირიგე თავდადებული „დამცველი“ აღმოჩნდა მეზობელი გლეხკაცობის!..

ბოლოს მათ ფასუხებს ამხ. დ. ორბელიძე. ბალშევიკებს ბალშევიკების უტიბიერ ლტოლვილებს, მათ „ხალხის დეკრეტების“ ძალიერებას. სურსათის ხალხს ფაზრუნვა ყოფის და ს.; შემდეგ ეხება მათ მიდაწყობას რუსეთში რეგოლიუციის დაწყებიდან დაწყებული დღემდის და დღეგანდელ სამოქალაქო ომს, რომელიც ბალშევიკების შეთხზეთ ომია.

ბალშევიკები ჩვენ ეკვირდებენ ომის შეჩერებას და ძმობა შორის აჩაღებს ომს, ხელს უწყობს რეგოლიუციონერი დემოკრატიის დაუძლურებას თავიანთი უტიბიერ მოქმედებით, ისინი ეკვირდებენ ზავს გარეშე მტრებთან და წინააღმდეგი არიან შინაური ძმებთან ზავის ან შეთანხმების, ისინი ეკვირდებენ პურს და მიდად დაეშვევს ფრონტი, აწყვ-დაწყვს სურსათის საქმე, ისინი ეკვირდებენ თავისუფლებას, სოციალიზმსაც კი და თავიანთი რეაქციონერი გამოსვლებით ხელს უწყობენ რეგოლიუციის და თავისუფლების დასამარებასა შემდეგ შეეხო მოკლეთ ფედერალისტების „მოღვაწეობის“ ჩვენში, ეველიანის „ხალმარი საქმეებს“, მათ „სოციალიზაციას“ და ამას თუ როგორ მაჩაჩაღებენ ფედერალისტები ვერეებს და მოუწოდა ხალხს ხმა მიეცეთ ბარ. ეველი ნიმრისათვის. ხალხში გაისმა „ეშმა“ ძახილი და „ეეუმარჯოს პირველ ნომერსო“.

დეკონი.

ძ. ფოთი. 19 ნოემბერს შესდგა განმეორებითი კრება ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ ხალხოგადოების წევრთა. ამ კრებას დაესწრო 800-ზე მეტი წევრი, დიდი უმრავლეობა—ბუნება. ბლოსათ ოყენ ქალებიც, რომელნიც უწინ წევრობას არ ეტანებოდენ. ნაკლებათ იყო ინტელიგენცია და ხელ არ სჩანდენ ვაჭრები. კრებას თავმჯდომარეობდა ამხ. ლავრეს კიდეშიძე, მდივნათ იყო ელ. ბოშტარია. ძველი გამგეობის მხრით, მოხსენ საქმეების განხილვის დროს, მოხსენებას აკეთებდა ამხ. ითსეა კანჩავეიძე, რომელიც წარსული წლის ანგარიშებისა და სარეგვეზიო კომისიის მოხსენებებს შემდეგ, გაეცნო კრებას, თუ რა მდგომარეობაშია დღეს ნახალი ხალხის ეშენების საკითხი და ნაბადის სკოლა. ცარ კამათის შემდეგ, კრებამ მიიღო მოხ. ენენელის წინადადება და დაადგინა, მეენოს ახალ გამგეობის ზემო ალნიშნულ საგნებ. დაგვარგვანება. ხაზოგადოთ უნდა ითქვა, რომ ძველ გამგეობას ძალიერ ცოტა გაეკეთებია, რაც დამსწრე საზოგადოებამ კარ. ლნაშნა. შემდეგ კრებამ გადაწყვიტა 11 წევრის მაგიერ გამგეობაში 9 კაცის არჩევა. ცოტა არ იყოს, ეს არ ეყოფა სოც.-ფედერალისტებს. ნაც.-დემოკრატები ხომ სულ არ სჩანდენ! შედარებით ჩვენებთან ფედერალისტებს, მიუხედავთ მათი მცირე რაოდენობისა, სამი ადგილი დაუთმეს, მაგრამ მათ ეუბეც არ იკმარეს და გამგეობაში მუშაობას გამუტეა არჩევს!.. მეტის დათმობა ჩვენ, რასაკვირველია, არ შეგვეძლო და ახალი გამგეობაც ამ რიგათ „ერთიანი“ გამოვიდა—სოციალ-დემოკრატებისაგან შემდგარი. ძველი წევრებიდან გამგეობაში დარჩენ ამხანაგები ითსეა კოხრიძე და ლადი გაგუ; ახლათ არჩეულ იქნენ ამხ. დ. ონიაშვილი, ბ. ქვათაელაძე, მარგ. ქადეიშვილი, ლ. მეგრელიძისა, ნ. გოგოლაშვილისა, კ. ფკანია და ალ. ოჟანაძე. მათ კანდიდატებათ: ს. კოთეაძე, ვ. ნოდია და ს. ყოგიბერიძე.

ბ. ბაბალ.

ბ. ბარიმ-ოუარა (ბორჩალოს მაზრა). 10 ნოემბერს აქ მოხდა მიტინგი. ხალხი ბლომათ დაესწრო. კრება გახსნა ამხ. ი. ბარბაქაძემ. თავმჯდომარედ მიტინგისა არჩეულ იქმნა ამხ. ეფიმ სკვერიძე. მან თქვა ხალხს, რომ კრება მოწვეულია დამფუძნებელი კრების არჩევნების საბოლოოსთვის. პირველად ლაპარაკობს ამხ. დ. ორბელიძე, ბელადგორის ოლქის საარჩევნო კომისიის სახელით თანამდევლოდ მუსტაფა, დამფუძნებელი კრების ინიციატორი, დემოკრატიული საარჩევნო წესების არჩევნების ტექნიკური ხელოვნების. მან გაარკვევინა და დაწვრილებით ახსნა ხალხს, თუ როგორ უნდა მოიქცეს ძველ არჩევნების დროს და მოუწოდა კრებას არ დაეკარგათ ხმა. დასასრულ მოიმხსენებ საჭიროდ სცნო ხალხისათვის გაეცნო სხვა სხვა პარტიების პროგრამები, რადგან არც ერთი პარტიის წარმომადგენელი არ